

Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů
předsedkyně

25.10.2023

Paní Irene Tinagli
předsedkyně
Hospodářský a měnový výbor
BRUSEL

Věc: Stanovisko k politice v oblasti hospodářské soutěže – výroční zpráva za rok 2023
(2023/2077(INI))

Vážená paní předsedkyně,

Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů byl v rámci daného postupu pověřen, aby Vašemu výboru předložil stanovisko. Výbor se na své schůzi dne 23. května 2023 rozhodl předat toto stanovisko ve formě dopisu.

Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů projednal tuto záležitost na své schůzi dne 25. října 2023. Výbor se na této schůzi¹ rozhodl vyzvat Hospodářský a měnový výbor, jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil níže uvedené návrhy.

S pozdravem

Anna Cavazzini

¹ Konečného hlasování se zúčastnili: Anna Cavazzini (předsedkyně), Andrus Ansip (místopředseda), Maria Grapini (místopředsedkyně), Alex Agius Saliba, Pablo Arias Echeverría, Laura Ballarín Cereza, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Dita Charanzová, Deirdre Clune, Geoffroy Didier, Malte Gallée, Claude Gruffat, Svenja Hahn, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Maria-Manuel Leitão-Marques, Antonius Manders, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, René Repasi, Catharina Rinzema, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Dominik Tarczyński, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Kim Van Sparrentak, Marion Walsmann, Stéphanie Yon-Courtin, Eric Minardi (v souladu s čl. 209 odst. 7 jednacího řádu).

NÁVRHY

1. připomíná nedílnou vazbu mezi politikou hospodářské soutěže a vnitřním trhem, která jasně vyplývá ze samotného znění článků Smlouvy upravujících politiku hospodářské soutěže EU, tj. článků 101 a 102 SFEU; vítá skutečnost, že Komise v rámci své legislativní i politické činnosti uznala potřebu propojit politiku hospodářské soutěže s cíli vnitřního trhu, které ji vymezují; v této souvislosti konstatuje, že předmluva výkonné místopředsdkyně Vestagerové k výroční zprávě Komise o hospodářské soutěži za rok 2022 (COM(2023)184) začíná zmínkou 30. výročí jednotného trhu;
2. dále připomíná základní zaměření politiky hospodářské soutěže na posílení jednotného trhu a postavení podniků, aby byla podpořena ekologická a digitální transformace; připomíná, že politika hospodářské soutěže je koncipována tak, aby zachovala otevřené tržní hospodářství s volnou, spravedlivou a účinnou hospodářskou soutěží, která podporuje účinné přidělování zdrojů s cílem zvýšit blahobyt spotřebitelů, a to nejen zajištěním dostupných cen a většího výběru inovativních a udržitelnějších výrobků a služeb, ale také kvalitnější výroby, která zaručí vysokou úroveň ochrany spotřebitele;
3. poukazuje na to, že je třeba účinně řešit narušení trhu a posílit hospodářskou soutěž tím, že budou odstraněny stávající neodůvodněné regulační překážky a že se sníží zbytečná administrativní zátěž, aby se usnadnil vstup nových konkurentů na trh; zdůrazňuje, že zvýšená konkurence na trhu výrobků spolu s odstraněním neodůvodněných regulačních překážek snižují zisková rozpětí a úroveň cen;
4. domnívá se, že pravidla hospodářské soutěže by měla být v souladu s celkovými cíli udržitelné a spravedlivé transformace, mimo jiné tím, že podpoří cíle Zelené dohody pro Evropu a Pařížské dohody o změně klimatu;
5. připomíná přijetí nařízení o digitálních trzích¹ a nařízení o digitálních službách², která představují zásadní krok k harmonizovanému, spravedlivému a konkurenceschopnému jednotnému digitálnímu trhu;
6. opakuje, že je třeba provést nařízení o digitálních trzích v plném rozsahu a včas, aby se využil potenciál, který mohou otevřené trhy přinést podnikům a spotřebitelům; vybízí v tomto ohledu Komisi, aby věnovala zvláštní pozornost plnému a včasnému prosazování povinností pro strážce přístupu týkajících se interoperability podle článku 7, včetně možnosti rozšíření oblasti působnosti tohoto ustanovení na služby sociálních sítí, jak je stanoveno v ustanovení o přezkumu nařízení o digitálních trzích; se zájmem očekává transparentní a úspěšné dokončení procesu určování strážců přístupu nejen na základě kvantitativních kritérií uvedených v čl. 3 odst. 2, ale také na základě kvalitativního posouzení podle čl. 3 odst. 8;
7. vyzývá Komisi, aby již nyní zvažila zahájení šetření trhu podle článku 19 nařízení o digitálních trzích s cílem prozkoumat, zda v digitálním odvětví, s ohledem na nejnovější technologický vývoj, existují nové služby, které by měly být doplněny na seznam v čl. 2 odst. 2 nařízení o digitálních trzích; vybízí Komisi, aby v souvislosti se znalostmi, které byly získány

¹ Nařízení (EU) 2022/1925.

² Nařízení (EU) 2022/2065.

také na pracovních setkáních v minulém roce, brzy přijala akty v přenesené pravomoci s cílem rozšířit způsoby uplatňování nebo upřesnit způsoby provádění povinností stanovených v člancích 5, 6 a 7, jak je stanoveno v článku 12 nařízení o digitálních trzích;

8. v této souvislosti oceňuje významnou práci, kterou Komise dosud odvedla při poskytování nezbytných zdrojů pro provádění; zdůrazňuje však, že je naléhavě nutné, aby Komise vynaložila co nejvíce finančních i lidských zdrojů, a to co nejefektivněji, aby zajistila úspěšné provádění nařízení o digitálních trzích;

9. vítá nedávné přijetí aktu v přenesené pravomoci, který vymezuje velmi velké online platformy a velmi velké vyhledávače podle nařízení o digitálních službách; zdůrazňuje, že tyto platformy a vyhledávače musí identifikovat, analyzovat a posuzovat systémová rizika a zavést účinná zmírňující opatření; vybízí Komisi, aby věnovala zvláštní pozornost prosazování těchto požadavků spolu s prosazováním nařízení o digitálních službách jako celku;

10. trvá na tom, že je třeba, aby Komise jako zásadní přístup nadále uplatňovala politiku aktivního prosazování pravidel hospodářské soutěže v oblasti jednotného digitálního trhu, což má klíčový význam pro to, aby spotřebitelé pocítovali přínosy těchto důležitých trhů, pokud jde o větší výběr a nižší ceny, a pro posílení konkurenceschopnosti podniků; v tomto ohledu vítá skutečnost, že Komise se v posledních několika letech aktivně zabývá složkami týkajícími se několika aktérů na digitálních trzích, ačkoli proces rozhodování o zahájení nových vyšetřování i o uzavření otevřených šetření někdy trvá stále příliš dlouho; vyzývá k pokračování tohoto důsledného a nestranného prosazování pravidel hospodářské soutěže a k tomu, aby vymáhací řízení, která byla zahájena, byla co nejdříve ukončena, a to s maximálním ohledem na plné zachování hospodářské soutěže na digitálních trzích EU;

11. trvá rovněž na tom, že je třeba, aby Komise koordinovala své průběžné prosazování pravidel na digitálních trzích v rámci tradičních pravidel hospodářské soutěže stanovených ve Smlouvě, tj. v člancích 101 a 102 SFEU, které představují navazující uplatňování standardů *ex post*, s předcházejícím uplatňování standardů *ex ante* na stejných trzích, což je nyní možné podle nařízení o digitálních trzích, a to zejména v těch tržních oblastech, které (dosud) nespadají do oblasti působnosti tohoto nařízení; vyzývá Komisi, aby byla v tomto ohledu ostražitá, pokud jde o právní účinky různých způsobů vymáhání práva, a aby zajistila soudržnost svého přístupu, pokud jde o politické výsledky a sílu prosazování ve všech oblastech;

12. vyzývá Komisi, aby posílila pravidla pro kontrolu spojování podniků zabývající se tzv. „likvidačními akvizicemi“ s cílem zaručit rovné podmínky pro malé a střední podniky v Evropě a hospodářství jako celku; dodává, že zvláštní pozornost by měla být věnována dopadu koncentrace dat v důsledku zaměření se na právo na soukromí a ochranu údajů; naléhavě vyzývá Komisi, aby při vymezování digitálních trhů a mocenských pozic na těchto trzích zohlednila výše uvedené i nepeněžní faktory;

13. dále opakuje svou výzvu Komisi, aby i nadále aktivně sledovala a odstraňovala neodůvodněné zeměpisné blokování a další omezení přeshraničního prodeje on-line, přičemž ústředním prvkem je přístup podporující spotřebitele s cílem umožnit jim přístup k většímu výběru výrobků a služeb v celé EU;

14. vítá nový přístup k nejnovějším případům porušení antimonopolních pravidel, v nichž Komise poprvé za určitých podmínek počítá s uložením strukturálních nápravných opatření

k zastavení protisoutěžního jednání, zejména v případech, kdy tyto protisoutěžní praktiky byly stejnou společností v průběhu let opakovány v jiných segmentech trhu; v této souvislosti vybízí Komisi, aby v tomto směru pokračovala v úsilí o účinné prosazování antimonopolních pravidel *ex post*;

15. znovu vyzývá Komisi, aby se zabývala protisoutěžním účinkem územních omezení dodávek s cílem zajistit plně funkční jednotný trh a využít jeho potenciálních výhod pro spotřebitele; připomíná, že tyto druhy omezení mohou mít různou podobu, např. odmítnutí dodávek některých produktů nebo služeb, vyhrožování přerušением dodávek určitému distributorovi, omezování množství k prodeji, nevysvětlené rozdíly v nabídce produktů a cenách v jednotlivých členských státech nebo omezené jazykové možnosti na obalu výrobku; připomíná, že diferenciací produktů a cenová diskriminace nepředstavují automaticky územní omezení dodávek, a pokud jsou v souladu s platnými právními předpisy Unie, mohou být založeny na přiměřených a odůvodněných postupech nebo obchodních rozhodnutích;

16. připomíná celosvětovou potřebu účinného přidělování dostatečných veřejných finančních prostředků a přístupu k cenově dostupnému soukromému financování, a to na ročním a průběžném základě, aby bylo zajištěno plnění cílů Programu pro jednotný trh³, včetně jeho složky politiky hospodářské soutěže, konkrétně zlepšení fungování vnitřního trhu a ochrany a posílení postavení občanů, spotřebitelů a podniků, zejména malých a středních podniků;

17. konstatuje, že v březnu 2022 přijala Komise dočasný krizový rámec, který byl nyní prodloužen do konce roku 2023, s cílem snížit negativní sociální a hospodářský dopad ruské útočné války proti Ukrajině na EU; vyzývá Komisi, aby pečlivě sledovala veškerý vývoj v této oblasti a posoudila, zda jsou zapotřebí další dočasné změny pravidel státní podpory, a zároveň zajistila, aby tato dočasná opatření nevedla k trvalému narušení vnitřního trhu;

18. konstatuje, že mobilizace investic v rozsahu, který je nutný proto, aby byly do roku 2030 splněny cíle v oblasti snížení emisí, bude vyžadovat v určitých příslušných případech poskytnutí státní podpory, jak uznává Komise; vyzývá proto Komisi, aby sladila pravidla státní podpory s úsilím EU o dekarbonizaci, zejména pokud jde o energetickou transformaci; vyjadřuje politování nad tím, že schválení státní podpory není zpravidla podmíněno žádnou ekologickou úpravou; vyzývá k tomu, aby byla pravidla státní podpory sladěna s celkovými cíli udržitelné a spravedlivé transformace;

19. zdůrazňuje, že pravidla hospodářské soutěže v oblasti služeb obecného hospodářského zájmu by měla chránit přístup občanů k základním veřejným službám; připomíná, že je zapotřebí lépe cílená státní podpora pro služby obecného hospodářského zájmu, včetně energetiky, dopravy, telekomunikací, zdravotnictví a bydlení.

³ Nařízení (EU) 2021/690.